

BESJALACH (Toen Hij zond) – Sjemot 13:17-17:16

De Parasja begrijpen

Sjemot (Exodus) 13:17-17:16

We zullen leren hoe we

- 1) **Het hoofdthema** (onderwerp) van een Parasja (wekelijkse Torah-lezing) kunnen begrijpen.
- 2) **Thematische verbindingen kunnen leggen met de Parasja** (Bijbelstudies verbonden door een gezamenlijk thema (onderwerp))
- 3) **De Parasja beter kunnen begrijpen door thematische verbindingen te leggen met andere Bijbelgedeelten**

I. Lees Exodus 17:8-17:13– Om het algemene thema van een gedeelte te vinden, is het handig om een samenvatting te maken, om daarna de onderwerpen van die samenvatting te bestuderen. Nadat je het gedeelte hebt gelezen, mag de lege regels in onderstaande samenvatting invullen.

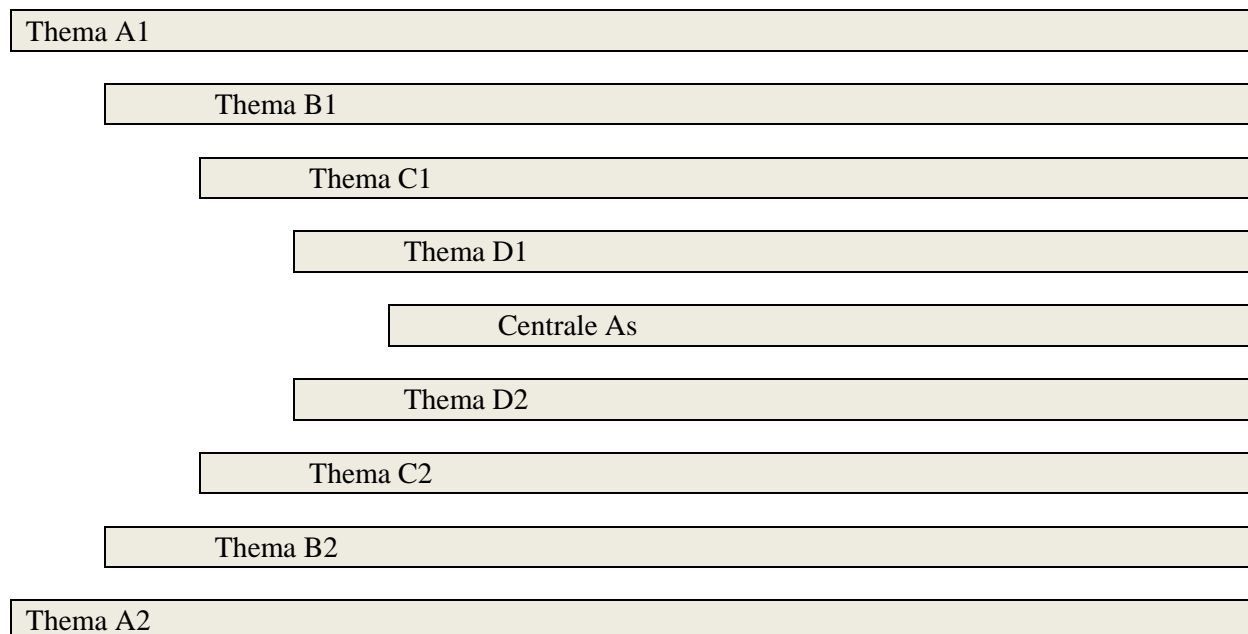
Exodus 17:8-10 - _____ en
voorbereidingen voor _____

Exodus 17:11-13 - _____

Exodus 17:14-16 – De _____ van de _____

I. Misschien herinner je je nog van eerdere lessen uit Genesis, dat veel verhalen uit de Bijbel verdeeld kunnen worden in drie of meer evenwichtig verdeelde secties, die we **chiastische structuren** noemen. Een **chiastische structuur** is een patroon dat als volgt is georganiseerd; Gewoonlijk is een verhaal in twee helften verdeeld. De thema's van de eerste helft van het verhaal worden in de tweede helft van het verhaal in omgekeerde volgorde herhaald. En de eerste en de tweede helft van het verhaal verwijzen over het algemeen naar het belangrijkste deel van het verhaal, **de centrale as**.

Hieronder een voorbeeld:

Laten we het verhaal dat we zojuist hebben gelezen zelf in twee helften gaan verdelen:

Vul de thema's zelf aan en kleur daarna de structuur met de aangegeven kleuren:

A1 8-10- Eerste A _____ - en V _____	kleur geel
B1 11- De S _____ gaat A _____ en A _____	kleur oranje
C) – 12- Het O _____ van de H _____ van Mozes	kleur rood
B2) 13- Jozua O _____ Amalek	kleur oranje
A2) 14-16- De _____ -- zal voor eeuwig duren	kleur geel

A1. Aanval, voorbereidingen B1 Strijd, af, aan; C ondersteunen, handen; B2. Overwint; A2. Strijd.

Mooi gekleurd! Laten we deze structuur nu op een aantal andere manieren thematisch gaan bekijken.

A. Beide helften van het verhaal bekijken

1. Als we de A-gedeelten met elkaar vergelijken, dan zien we dat in de eerste helft van het verhaal, Amalek degene is die de strijd met Israël begint. In de tweede helft van het verhaal, is het Adonai die de strijd met Amalek voor altijd aangaat.
2. Als we de B-gedeelten met elkaar vergelijken, dan zien we dat in de eerste helft van het verhaal Israël is verzwakt in de strijd (zie de laatste zin van vers 11). In de tweede helft van het verhaal, is Amalek verzwakt in de strijd.
3. De tweede helft van het verhaal is in strijd met/ komt overeen de eerste helft (**omcirkel het juiste stukje tekst**)
4. De centrale as blijkt de belangrijkste/onbelangrijkste gebeurtenis te zijn omdat daardoor de richting van de ene helft van het verhaal verschuift naar die van de andere helft (**omcirkel het juiste woord**)

B. Wat er op de berg en op het slagveld gebeurde met elkaar vergelijken.

I. Op twee plaatsen is iets aan de hand – op de berg en op het slagveld. Als we de gebeurtenissen die tegelijkertijd plaats vinden op de berg en op het slagveld tegenover elkaar zetten en met elkaar vergelijken, dan zien we meteen dat het woord Amalek zeven keer wordt gebruikt in het gedeelte over het slagveld (ed. afhankelijk van je vertaling). Het woord hand verschijnt zeven keer in het gedeelte over de berg. Door deze parallel wil de Torah ons laten zien dat **wat er op het slagveld gebeurde** direct werd beïnvloed door **wat er op de berg gebeurde**.

C. Deze tegenstellingen staan er niet toevallig. Door thematische analyse van de structuur van het verhaal, hebben we twee dingen bloot gelegd:

Omdat de twee helften van het verhaal tegenover elkaar staan, wijzen ze op het belang van de centrale as (vers 12). Schrijf hieronder de centrale as: _____

Als we van dichtbij bekijken wat er gebeurde op het S _____ en op de B _____, dan leren we daarvan dat de strijd van Israël tegen Amalek (in het natuurlijke) direct is verbonden met wat er op de berg gebeurde.

II. Het belang van de woorden die in deze parasja worden gebruikt -Het is niet toevallig dat de woorden Amalek en hand allebei zeven keer worden gebruikt. Elke keer als de Torah een bepaald woord een gelijk aantal keren gebruikt, dan probeert ze ons daarmee iets te leren. De boodschap kan worden ontdekt als je het gebruik van de woorden die even vaak in de tekst worden gebruikt, begrijpt. Dus het is belangrijk dat je begrijpt waarom ze in het verhaal worden gebruikt.

A. Op wat voor manier is het belangrijk dat het woord Amalek zeven keer wordt gebruikt in het verhaal?

Wat heeft Amalek gedaan om een oordeel van Adonai te verdienen dat van generatie op generatie doorgaat?

Om die vraag te beantwoorden moeten we het principe van een beetje hier, en een beetje daar begrijpen. Lees Jesaja 28:9-13. Denk eraan dat de Torah de informatie als volgt beschrijft, hier een beetje, daar een beetje. Als we in de Bijbel zoeken naar andere gedeelten waarin Amalek wordt omschreven, dan zal het ons moeten lukken om belangrijke thematische overeenkomsten te vinden.

1. Laten we een aantal Bijbelgedeelten bekijken die meer licht werpen op de strijd met Amalek.

Lees Deuteronomium 25:17-18 - Denk aan wat _____ u onderweg aangedaan heeft, toen u uit Egypte wegtrok: hij ontmoette u onderweg en overviel bij u in de achterhoede alle zwakken achter u, terwijl u moe en uitgeput was; en hij vreesde God niet.

In de Torah staat dat Amalek oneerlijke en achterbakse manieren van oorlogsvoering gebruikte omdat ze de zwakke achterhoede aanvielen, waarschijnlijk oudere mensen, vrouwen en kinderen.

Laten we een ander Bijbelgedeelte opzoeken dat thematisch is verbonden met Amalek (in oorlog)

Lees 1 Samuel 30:1-3 - Het gebeurde echter toen David en zijn mannen op de derde dag in Ziklag aankwamen, dat de Amalekieten een inval gedaan hadden in het Zuiderland en in Ziklag. Zij hadden Ziklag verslagen en met vuur verbrand, en de vrouwen die er waren, van de kleinste tot de grootste, als gevangenen weggevoerd. Zij hadden niemand gedood, maar hadden hen weggevoerd en waren huns wegs gegaan. David en zijn mannen kwamen bij de stad, en zie, die was met vuur verbrand; en hun vrouwen, hun zonen en hun dochters waren als gevangenen meegevoerd.

Hier lezen we opnieuw dat _____ oneerlijke en achterbakse manieren van oorlog voeren gebruikt, waarbij ze vrouwen en kinderen stalen. Dit is een perfect voorbeeld van hoe een thema door de Bijbel heen wordt gebruikt.

- a. Het is niet toevallig dat deze twee verslagen, ook al zijn ze in tijd honderden jaren van elkaar verwijderd, hetzelfde thema hebben (oneerlijke en achterbakse praktijken in oorlogvoering) ten aanzien van Amalek

2. Is het je in het verhaal in Exodus ook opgevallen dat _____ Israël aanviel zonder enige reden? Waarom denk jij dat Amalek Israël aanviel? _____

3. Denk eens na over onderstaande feiten. Trek een lijn om feiten met elkaar te verbinden

1) Israël was juist vertrokken uit Egypte en ze waren op weg naar Kanaän.	2) Omdat Amalek aan de zuidelijke grens van Kanaän woonde, zou Israël een aantal keer de strijd met hen aan moeten gaan.
2) De Amalekieten woonden aan de zuidelijke grens van Kanaän [Lees Numeri 13:28-29], waarom denk je dat Amalek Israël aanviel?	1) Het doel van het oprichten van het volk Israël in Kanaän was om een licht te zijn voor alle volken, waardoor ze zouden wijzen naar de Ene, ware God.

De Amalekieten legden behoorlijke afstanden af om een preventieve aanval uit te voeren om het plan van Adonai, dat Israël een groot volk zou worden in het land Kanaän, te stoppen. Dit was een rechtstreekse poging om het eeuwige plan dat Adonai met Israël had, te stoppen.

B. Waarom is het belangrijk dat het woord hand zeven keer wordt gebruikt in dit verhaal?

1. Op wat voor manier was de hand van Mozes in dit verhaal van belang?

Door het opheffen van zijn _____ kreeg het volk _____.

Zijn er nog andere thematische verbindingen die jij kan vinden in de parasja van de week? Parasjat waardoor wij het belang van de uitgestrekte hand van Mozes beter kunnen begrijpen?

Ja, toen Mozes zijn _____ uitstreekte splitste de _____!

2. Een betere vertaling van vers 16 is...

Want de hand is op de troon van God: JHWH zal voortdurend oorlog voeren tegen Amalek, van generatie op generatie. (Uit de Stone Editie van de Choemasj, van Artsroll)

Over welke hand heeft Mozes het in vers 14?

Omdat er wordt gezegd dat de hand op de troon van God is, is het hoogstwaarschijnlijk een verwijzing naar de _____ van Adonai.

Ook al slaat het woord hand in de voorgaande verzen op de hand van Mozes, dit vers lijkt ons te willen zeggen dat het uiteindelijk gaat om de hand van Adonai. In Exodus 14:31 staat dat het Egyptische leger werd verslagen door de hand van God. Wij weten dat Mozes zijn handen ophief om de Rode Zee te splitsen. Welke boodschap kunnen wij dan halen uit het feit dat Mozes zijn handen ophief in de strijd tegen Amalek? Het lijkt erop dat de Torah ons probeert te leren dat ook al werd de strijd tegen Amalek gewonnen doordat Mozes zijn handen ophief, hij liet daarmee slechts **een beeld zien van de echte hand achter de scene, de hand van Adonai**.

C. **We bekijken drie mannen die de berg beklommen.** Trek een lijn om de juiste personen te verbinden met de tekst.

1. In welke leiderschapsrol functioneert Mozes in dit verhaal?	Priester
2. Welke leiderschapsrol zal Aaron in de toekomst vervullen?	Juda
3. Uit welke stam kwam Hur?	Profeet

Welke rol heeft de stam Juda? – zie Genesis 49:8-12 _____

4. Wat is het belang van deze drie soorten leiderschap?

Dit zijn de drie soorten _____ die Adonai zal gebruiken voor het volk.

De Torah gebruikt deze drie mensen om ons te leren over het belang van hun rol in het veilig stellen van de overwinning van het volk.

5. **Wat deed Mozes op de berg?** Ook al hief hij zijn handen op, eigenlijk was hij aan het _____

Wat deden Aaron en Hur? Zij hielpen Mozes om zijn handen _____

Waar ging het ten diepste om dat Aaron en Hur de handen van Mozes ondersteunden? Ze hielpen hem bij zijn bemiddeling (een gebed voor iemand anders)

Dus samengevat leert het verhaal over de strijd met Amalek ons deze lessen; Het volk Israël is bevrijd uit Egypte, maar er staan al weer nieuwe oorlogen voor de deur omdat het niet lang meer duurt voordat ze het land Kanaän zullen innemen. Deze oorlogen zullen worden gewonnen of verloren, afhankelijk van het feit of het leiderschap van Israël het aangezicht van Adonai zal zoeken. Als ze Zijn aangezicht zullen zoeken, dan zal Zijn hand voor hen strijden achter de schermen, om voor de overwinning over hun vijanden te zorgen.